

Հանրահաշիվ 7. N 708 Լրացուցիչ

N708. (Նախագծային, խմբային, ՏՀՏ):

«Ֆունկցիաներ» թեմայի ուսուցման ողջ ընթացքում սովորողների երկու խմբերից յուրաքանչյուրը բացահայտում է հանրահաշվի դերը ճանաչելու և արժևորելու, որպես գիտելիքի և արժեք, ճանաչողության բացահայտման և արժևորման գործիք հանդես գալու հարցերում՝ թեմայի ուսուցման վերջում «Գիտելիքը և արժեքը հանրահաշվում» նախագծային աշխատանքը ներկայացնելու համար:

«Ասա ինձ, և ես կմոռանամ. ցույց տուր ինձ,
և ես կհիշեմ. ներգրավիր ինձ,
և ես կհասկանամ»

Կոնֆուցիուս:

Ցուցումներ

1. Կազմակերպչական-նախապարաստական փուլ:

Ուսուցչը բացատրում է ճանապարհորդության և արժեքի իմաստի և նշանակության վերաբերյալ բացատրություններ:

- 1) **Ճանաչողության հարցում**¹ նպատակահարմար է կարևորել հավաստի տեղեկությունը, ինչը բնությունը ճանաչելու, մարդկային գործունեությունը կազմակերպելու հիմքն է: օրինակ՝ առևտուրը խանություն և այլն: Հանրահաշիվը լեզու է, որում տեղ ունեն միայն ճշմարիտ դատողությունները: Ճշմարտության աղբյուր են հավասարությունները, իսկ ապացությունները ճշմարտության հաստատման գործիքներ են: Այսպիսով կազմակերպվող ճշմարտության բացահայտման, ճանաչողության յուրօրինակ

գործիք է, առանց որի մենք չենք կարողանա ճանաչել մեզ շրջապատող աշխարհի կարևորագույն կողմեր, չենք կարողանա իրականացնել մեր կենսագրոծունեությունը:

- 2) Արժևորման հարցում նպատակահարմար է ցույց տալ հարահաշվի դերը մարդու և հասարակության կյանքում: Նյութերը՝

ՃԱՆԱՀՈՂԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐ

Ճանաչումը, ճանաչողությունը մեծ դեր ունի մարդու կյանքում. այն մարդու գոյությունը ապահովող հիմնական միջոցներից է: Այդ պատճառով արժեքները, որոնք ուղղված են ճանաչողության իրականացմանը կամ ճանաչողական, ճշմարտային արժեքները կարևորագույն տեղ են զբաղեցնում մարդու արժեքների շարքում:

Կարևոր ճանաչողական արժեք է գիտելիքը: Ֆ. Բեկոնն ասում է՝ «գիտելիքը ուժ է»: Իսկապես, մարդը ֆիզիկական իր կառուցվածքով զիջելով կենդանական աշխարհի շատ ներկայացուցիչների, կարողանում է նրանց հաղթել շնորհիվ իր գիտելիքների:

Գիտելիքների մեջ պետք է առանձնացնել նրանք, որոնք հավաստի են, այսինքն՝ ճշմարտությունները, որոնք ունեն առանձնահատուկ ճանաչողական արժեք: Մարդու մեջ դրված է իմանալու բնական մղումը՝ հետաքրքրասիրությունը, ինչը օգնում է նրան կողմնորոշվելու, կյանքի փարբեր իրադրություններում լուծելու այնտեղ առաջացած բազմապիսի խնդիրներ: Այստեղ մարդը չի կարող որևէ քայլ անել առանց ճանաչողական-ճշմարտային արժեքների իմացության: Եվ այդ արժեքները՝ ճշմարտությունը, կեղծիքը, մոլորությունը մարդու կյանքի անբաժանելի ուղեկիցներն են: Իսկ առանց հավաստի տեղեկությունների, այսինքն՝ առանց ճշմարտությունը իմանալու, դժվար է պատկերացնել մարդկային որևէ ձեռնարկման հաջող իրականացում, լինի դա առօրեական, աշխատանքային, թե ընկերային կյանքի ցան-

կացած՝ թեկուզև ամենափոքր դրսևորում: Եվ պատահական չէ, որ նման ձեռնարկումներից առաջ մենք նախ և առաջ ինքներս մեզ հարց ենք տալիս. արդյո՞ք չենք սխալվում: Չսխալվելը, սխալից խուսափելը, ճիշտը, ճշմարտությունը իմանալը պայմանավորված են նախ և առաջ երևույթի ճշմարտային արժեքը իմանալով:

Մեր կյանքը այսօր հագեցած է զանազան տեղեկատվություններով. հեռուստացույցով, համացանցով, թերթերով, ամսագրերով ու այլ միջոցներով յուրաքանչյուր պահի մենք անընդհատ սրանում ենք տեղեկություններ: Նման տեղեկությունների արժեքավորությունը նրանց արժանահավատությունն է, հավաստիությունը, ինչը նույնպես արտահայտվում է ճշմարտային արժեքով. դրանք կամ ճշմարիտ են, կամ կեղծ:

Ճշմարտային արժեքները ընկած են գիտության և տեխնիկայի բոլոր հայտնագործությունների հիմքում: Մարդիկ հսկայական ժամանակ են վատնում, գլուխ են կտրում այդ հայտնագործությունները կատարելու համար, որոնք ոչ այլ ինչ են, եթե ոչ ճշմարտությունների բացահայտումներ: Այդ հայտնագործությունների համակարգումը և օգտագործումը նույնպես պայմանավորված են ճշմարտային արժեքներով: Կարճ՝ առանց ճշմարտության և ճշմարտային արժեքների չկա գիտություն և չկա նաև տեխնիկա:

- 3) Աշակերտները ուսուցչի նախապատրաստական զրույցից հետո քննարկում են երկու հարց՝
 - ա. Հանրահաշիվը որպես ճանարողության աղբյուր,
 - բ. Հանրահաշիվը որպես արժևորման գործիք:
- 4) Ուսուցչի բացատրությունից հետո և համաընդ քննարկումների արդյունքում սովորողները կանգ են առնում «Գիտելիքը և արժեքը հանրահաշվում» վերնագրի վրա: Որոշվում է նախագծի նպատակը՝ գիտելիքի և արժեքի փոխհարաբերության հարցը հանրահաշվի ուսուցման գործընթացում: Նախագծի խմբիներ են

դառնում՝ «Հանրահաշվի դերը ճանաչողության մեջ» և «Հանրահաշիվը որպես արժեք» հարցերը: Մշակվում է գաղափարի իրականացման պլան, ձևավորվում են երկու ենթախմբեր՝ ըստ խնդիրների: Ուսուցիչը մշակում է նաև մասնակիցների գործունեության գնահատման հայտանիշներ:

2. Որոնողական փուլ

- 1) Աշակերտների խմբերը, իրենց խնդիրների համատեքստում՝ հարցումներ են անում և ծայնագրում ուսուցիչներին, մասնագետներ, որոնումներ և հավաքագրման աշխատանքներ են կատարում համացանցում, Լրացուցիչ նյութերում, կարդում են գրականություն, անդրադառնում են դասագրքի անցած բաժիններին, կատարվում են քննարկումներ ենթախմբերում:
- 2) Կատարվում են համադրման աշխատանքներ, առաջադրվում է վարկածը: Ներկայացվում են մակետը և պաստառը: Ուսուցիչը հետևում է աշխատանքների ընթացքին, հսկում և գնահատում է աշակերտների աշխատանքը:

3. Արդյունքների ներկայացման փուլ:

- 1) Աշակերտները կատարում են նախագծի ձևավորում, նախապտրաստում պաշտպանության: Ուսուցիչը օգնում է նախագծի ձևավորման հարցում, նախապտրաստում ելույթ ունեցողներին:

4. **Ինանագնահատման փուլ:** Աշակերտները գրում են շարադրություն «Ի՞նչ տվեց ինձ նախագծի վրա աշխատանքը» թեմայով: Ուսուցիչը կատարում է մեկնաբանություն և գնահատում: